

Олексій Шпоть

**АГОВ, КОЗАКИ, ТО ЩО Ж МИ БУДУЄМО?
(ПРО ДЕРЖАВУ ТА ДЕМОКРАТІЮ)**

м. Київ
ПП «Коронатор»
2011

УДК 321.7 (477)

ББК 66.0 (Укр)

Ш84

Шпоть О.С. Агов, козаки, то що ж ми будуємо? (про державу та демократію), – Київ.: ПП «Коронатор», 2011. – 31 с.

Розглянуто проблеми становлення української національної держави та демократії. Автор досліджує політичне значення слова «народ», дає його визначення та попереджає суспільство про загрозу, яку несе демократія, якщо бездумно пливти за течією під керівництвом безвідповідальних політиків.

Ключові слова: народ, демократія, національна ідея

The problems of a Ukrainian national state and democracy. The author explores the political meaning of the word "nation" gives definition and warns the public about the threat that democracy, if thoughtlessly drift under the irresponsible politicians.

Keywords: people, democracy, national ide

Охороняється Законом України «Про авторське право та суміжні права». ISBN 978-966-96555-4-7

©Шпоть О.С., 2011 р.

©ПП «Коронатор» 2011 р.

ISBN 978-966-96555-4-7

Увесь світ з захопленням, повагою і гордістю за загальнолюдську цивілізацію з дитинства вивчає історію Стародавньої Греції та рабовласницького Риму в період республіки. Вивчає, як перший приклад народження, розквіту і занепаду демократичної форми правління. Демократична республіка рабовласників в Елладі протрималась дві сотні років. Жорстока, але демократична республіка рабовласників-римлян протрималась біля п'ятиста років. А в наших предків (не кажемо – слов'ян, антів, сківів* чи русів, а словами «Велесової книги»(ВК) [9] – «отців наших») на всій території Північного Причорномор'я (на якій сьогодні розташована наша держава Україна) демократична форма правління проіснувала **півтори тисячі років:**

«Про те мовилося, як обирали князів старотці наші.

І так правили п'ятнадцять віків через віче.

*А збиратися на нього і судити будь-кого із старшин
годилося вночі... І так правили наші отці.*

Всяк міг слово сказати – і те було благом» (ВК, 36)

Так, родовий устрій відійшов. А з ним – і демократичний лад. Але ж відомо з історії (вже Київської Русі) про київське віче, яке іноді відлучало від влади князів, або запрошувало князем іншого. І навіть після навали Орди, в територіальних уламках Київської Русі, до яких не дійшла Орда – Пскові і Новгороді – керувало віче. Воно призначало та увільняло князів і на законодавчому рівні визначало функції князя, обмежуючи його владу. І лише московський цар Іван Грозний, підкоривши Новгород і Псков, остаточно поставив крапку в багатовіковій боротьбі демократії з абсолютною владою князів на нашій землі. «Велесова книга» свідчить, що півтори тисячі років наші предки жили вільними, обираючи та знімаючи керівників своїх.

*Слід відзначити, що підміна слів «сківи» – нащадки князя Сківа (що дав назву степу від Дунаю до Волги), на «скіфи» – назву кочівників китайського походження, стала найбільш ефективною диверсією метрополії в українській історіографії. Це дало свої результати. Наступні покоління українців, щодня проходячи мимо високих могил своїх же предків, вважають, що це могили якихось кочівників, ... здається, скіфів...

І ці півтори тисячі років життя на волі, в демократичних умовах не пройшли безслідно. Світ визнає, що Україна має найбагатший фольклор. Основу його заклали півтори тисячі років вільного життя в демократичних умовах. В умовах, коли найбільшими цінностями були свобода, честь і справедливість. Бо раби не створюють життєдайного фольклору!

Вивчаючи історію стародавнього світу, ми знаємо, що римляни вимагали від своїх імператорів «хліба й видовищ!». І ніколи не задаємо собі запитання, а чому залізні легіони римлян, завоювавши народи майже всієї Західної Європи, Північної Африки та Близького Сходу, спіткнувшись на Дунаї, так і не змогли підкорити народ, землі якого були однією з житниць Європи? А тому, що в нас була Воля! В нас не було рабства! А вільний народ – більш винахідливий і відчайдушний:

*« І римляни, знаючи, які ми відважні,
коли боремося за життя, полишили нас.
Тіак і греки хотіли підкорити нас біля Хорсуна,
і билися ми проти рабства нашого.
І була та боротьба і битва велика тридцять літ;
і ті лишили нас у спокої.» (ВК, 76)*

Отже отці наші були вільні і волелюбні. У візантійському творі «Стратегікон» [5] написано так: *«Племена склавинів і антів... звикли до свободи і в ніякий спосіб не дають себе ані підкорити, ані спонукати до послуху, найбільше на своїй власній землі вони хоробрі і витривалі».*

Демократичний устрій в певній мірі підтверджує і офіційна історія [1, 226]: *«Антське царство. Влада царів не була абсолютною. Сучасники відзначали демократизм антів, які живуть у народоправстві. Народні збори – віче суттєво обмежували царські прерогативи, ухвалюючи рішення, обов'язкові й для правителів. Основою суспільства була сусідська община. Окремі сім'ї засновували хутори на своїй ріллі, яка ставала приватною власністю. Захоплених на війні полонених обертали на рабів (самі анти у своїй землі рабами бути не могли). Надлишковий продукт перетворювався на гроші й зберігався у вигляді скарбів (велика кількість їх дійшла до нашого часу)».*

Наведені фрагменти з «Велесової книги» є надзвичайно важливими для історії демократії. Бо навіть наш історик [3, 24-25], добросовісно наводячи цитату з Прокопія Кесарійського: **«Племена склавинів і антів не є підчинені владі одного чоловіка, але віддавна живуть у демократії; тому завжди всі добрі і злі справи рішають на загальному вічу»**, ніби вибачаючись перед всім світом, який міг би подумати, що і в нас була демократія, та ще й раніше, ніж у греків, тут же додає свій коментар: *«Одначе в дійсності державна влада була мабуть у руках племінних вождів – князів, які склика́ли народне віче тільки у важних справах, як це було згодом, в часи Київської Русі»*. Насправді ж – було навпаки. Це в Київській Русі влада князів потіснила віче. Півторатисячолітній період демократичного правління закінчився разом із вбивством князя давньої української держави – Діра, тобто перед утворенням Київської Русі.

Про демократію свідчить також «Гетика» Йордана[2], в якій сказано, що в давні часи анти, склавини (слов'яни) і венеди були одним народом і мали одну назву, один антропологічний тип («вони - як правило високі і міцної статури мужі, а їхнє тіло і волосся не зовсім світле, але й не чорне, бо вони є легкорусявого кольору»), а також говорили спільною мовою, їм належали дуже великі земельні простори, вони мали демократичний устрій і всі справи вирішували на народних вічах. Йордан також вказує, що найголовнішим Богом в антів вважався Бог-Громовержець (Перун), а також шанувалися русалки і різні духи, яким приносили пожертви, переважно біля річок.

Автор вбачає не випадковим, що на тій же землі, значно пізніше, козаки обирали владу теж на один рік, але вже три окремі гілки влади – гетьмана, суддю та генерального писаря. Основи демократичного ладу козацької республіки і Гетьманщини, які ґрунтувалися на звичаєвому праві, були закладені і відпрацьовані ще в Золотий вік півторатисячолітньої Волі. Луг вже тоді був відомий:

*«А хозари, в бою дощенту порубані, шукаючи інших
земель,
остерігаючись руськолані біля Києва і в Лузі,
утвердилися на Дону після готів.» (ВК,4а)*

В часи, коли греки насідали на наше узбережжя і витіснили сківів з Криму, на півдні України, в Лузі збиралася вольниця хоробрих та відважних, щоб самотужки протистояти експансії греків, щоб помірятися силою та відвагою. Там і закладалися основи лицарства та звичаєвого права:

«Отож збираймо дружину до стягів наших,

*І скажемо так: не маємо ні їжі, ні житва,
будемо все на полі брати.*

*Що візьмемо від греків, те й будемо їсти;
а не візьмемо – не будемо їсти... .*

І кіннота, степами скачеючи,

нехай порох підіймає воєнь за нами,

і ворогам дамо дихати ним... .

І прийшов до нас народ, хоч і не було в нас бояр.

Але хай приходять до нас.» (ВК, 7г)

Навала Орди знесила край. Але збережений в пам'яті народу досвід боротьби з греками і самоорганізація цієї боротьби була використана, як тільки набіги кримських татар стали постійним явищем. Маючи той досвід і звичаї, розтерзана, бездержавна Україна породила особливий феномен – Козацьку республіку [7].

Війна під проводом Б.Хмельницького була не просто національно-визвольною війною, що відвоювала нації право на місце під сонцем. Вона не відновила в Києві нову династію монархів, як це здійснила в Москві війна під проводом Мініна і Пожарського. Визвольна війна 1648-54 років стверджувала на відвойованій території України демократичну форму правління Козацької республіки. В силу специфічних умов – безперервних воєн – це була військова демократія (без якої неможливі були успішні походи козаків проти сусідніх країн), що визріла в козацьку республіку. Серед найжорстокіших деспотичних режимів Східної Європи в Україні народилася демократична державна форма з козацькими радами, радами старшин, виборними посадами гетьмана, судді і генерального писаря. Тут народилися перші ради як форма законодавчої влади. І це – в оточенні ханів, султанів, царів і королів, трони яких трималися ще більш як три сторіччя. Слово «гетьман» утвердилося в Україні для означення виборної посади. Це пізніше феодалі спаплюжили це слово, намагаючись вкласти в нього інший зміст, перетворили його на феодальний

титул, призначаючи гетьмана волею монарха, але історія свідчить, що посада гетьмана у козаків була виборною, з відповідними ритуалами зняття та обрання за козацьким звичаєм. Роль конституції в українських козаків відігравав козацький звичай. Це видно вже з того, що кожна нова людина, яка з'являлася на Запорозжжі, в першу чергу повинна була заприсягтися, що визнає козацький звичай і буде керуватись ним у своїх діях. Присягу на вірність козацькому звичаю давали і при обранні на посаду.

Визвольна війна 1648–54 років мала відкрито антифеодальний характер і утверджувала нові товарно-грошові відносини, характерні для нового, буржуазного ладу. В результаті війни на території Гетьманщини кожен ставав козаком, тобто вільним від феодального гніту. І це сталося в оточенні рабовласницьких держав Туреччини і Криму, феодальних держав Польщі, Литви і Московії. Це давало можливість стверджувати новий, більш прогресивний соціальний лад в оточенні могутніх рабовласницьких і феодальних країн світу, випередивши їх у суспільному розвитку більше ніж на 3 сторіччя.

Завоювання українського народу, як на ті часи – вражаючі! Козаки були прямими спадкоємцями демократичних традицій сківів. Вони укріпили фундамент, на якому формувалась волелюбність, завзятість і відвага наступних поколінь. Це дало моральне право ще багатьом поколінням українців в найтяжчі хвилини свого життя з гордістю говорити: «Та хіба ж ми не козаки...!» Досить лише сказати, що народні пісні цього періоду настільки емоційно піднесені, наповнені такою силою громадянського звучання, що таких пісень фізично не може створити підневільний народ. Подібними досягненнями може пишатися будь-який цивілізований народ. Українцям необхідно знати власну історію, щоб не відчувати себе меншовартісними порівняно з іншими націями.

Попередня робота (під назвою «"Велесова книга" – як фрагмент з історії демократії») [6] викликала в читачів сумнів: чи могла бути в ті далекі часи демократія, якщо ще й сьогодні з такими труднощами постає наша держава Україна та її демократія?

Однією з причин наших невдач є нерозуміння суспільством національного завдання (всім відоме: «Скажіть мені, що ми будемо?...»). І в цьому, мабуть, винна ідеологія більшовиків, які нав'язували віру в те, що радянський народ має найпередовіший у світі політичний світогляд, а, з іншого боку, вбивали в голови у

вигляді аксіом такі абсурдні твердження як «держава при комунізмі відімре...». **Слід усвідомити, що лише ті народи добилися успіхів, які створили досконалу державу.** Ті народи, які не змогли створити власну досконалу державу, вже давно зникли, або існують так, як існують курди, таміли, цигани ... і т. д.

Держава – це ф́орма існування людської спільноти. І чим вона досконаліша, тим краще в ній співіснувати владі та громадянам, і тим більше вони відчують в ній потребу. Держава – це ефективний контроль власної території і колективний захист від викликів оточуючого світу. Цього захисту прагне і селянин, і підприємець, і банкір. В більшості випадків держави створюються на етнічній основі спільнотою, яку об'єднує, в першу чергу, мова, звичаї і т. ін. Національна держава – це захищене етнокультурне середовище – інкубатор для відтворення наступних поколінь певної нації (Тут слід пам'ятати про яничар – дітей українських батьків, що виховувалися в чужому етнічному середовищі). Іноді об'єднувальним мотивом спільноти для виникнення держави може служити релігія, іноді – колективне усвідомлення того, що їх грабує метрополія, як це сталося в США, Мексиці та інших країнах. **Але, в будь якому випадку, ця спільнота має бути єдиною і згуртованою.**

Найбільшою загрозою Україні сьогодні є не економічні негаразди, а денаціоналізація українців. Бо це руйнує консолідуючу основу нації. Доки існувало село, де в кожній сім'ї зростало від 3 до 12 дітей, які виховувалися в українському середовищі, – всі потуги колонізаторів Польщі, Росії, Румунії, Угорщини, Чехії були марними. При нагоді Україна готова була відновити свій національний організм. В селі стихійно існувало українське середовище, в якому піддали б глузуванню іншомовне слово, одяг, звичку, чи, навіть, зачіску. Це середовище, де кожен дорослий, побачивши неадекватну поведінку дітей, чи почувши лайку, міг взяти їх за комір і відвести до батьків, або лише одним зауваженням міг присоромити дітей і спрямувати в потрібне русло. Саме тому кожен колонізатор прагнув у першу чергу зруйнувати звичаї і механізми їх підтримки. На жаль, українське село сьогодні зруйноване, а разом з ним руйнується етнічне середовище, в якому відтворюються наступні покоління українців.

Делікатні українці, які з поваги до чужинця самі прагнуть

говорити на мові гостя, у себе, на своїй землі не можуть захиститися від експансії чужинців. А що говорити про еміграцію? Навіть найзатятіші націоналісти в еміграції змогли утримати в українстві лише два покоління. Третє – вже асимілюється. Людина, вихована в нормальному етнічному середовищі, пишається приналежністю до своєї нації, і, в більшості випадків, не прагне емігрувати за кордон. Бо людина, яка мріє покинути свою країну, вже в душі згідна на асиміляцію, і, відповідно, на зникнення своєї нації. Поселяється на чужій території без цієї внутрішньої згоди на асиміляцію лише завойовник, колонізатор. Є, правда, виключення з цієї групи. Це народи, які в силу особливостей свого попереднього життя виробили усталені традиції і здатні в будь якій країні проживання створювати закриті і захищені від чужого впливу гетто, тобто замкнуте етнічно-релігійне середовище (з елементами власної адміністрації), в якому виховуються наступні покоління їхньої нації. Це такі народи, як цигани, китайці, корейці, жиди та й, зрештою, багато інших.

Поляки, угорці, румуни та росіяни офіційно проводили політику асиміляції українців. Її засвідчують мільйони розстріляних і закатованих українців. Ніхто вже не підрахує кількості українців, яких вивезли в товарних вагонах («телятниках») до Росії, де їх кістками всіяні безмежні простори від пісків Середньої Азії до вічної мерзлоти Сибіру. Така асиміляція – злочин перед людством, і більше ніколи не повинна повторитися. Але українська влада має відверто сказати, що чужинці, головним чином, їх наступні покоління, мусять бути готовими до добровільної асиміляції (інтеграції) в українське середовище хоч би на рівні знання державної мови та українських звичаїв. Ті нащадки колонізаторів, які не допускають такої можливості, мають повне право повернутися до своєї етнічної батьківщини. До речі, українців, нерідко такого права позбавляли, засуджуючи на вічне поселення до Сибіру без права повернення в Україну. Метрополія свідомо заселяла промислові райони України вихідцями з Росії, а її Південь – відставними офіцерами. І сьогодні, проголосіти в окремих регіонах України другу державну мову – це закласти на майбутнє «синдром Косово». Цього можуть побажати лише вороги України.

Безперечно, що всі гарячі проблеми побудови національної держави, та інші невирішені питання кожної нації найефективніше вирішуються національною

тоталітарною державою. Зброєю і кров'ю формувалися і закріплювалися на вікі самобутні особливості кожної нації, в т.ч. і найдемократичніших сьгодні країн.

Лише народи, які вирішили свої конфліктні питання, досягли національної згоди і стали згуртованими спільнотами, можуть дозволити собі таку розкіш, як демократія. Проте тоталітарна держава має і багато недоліків:

- передача влади в тоталітарній державі – не прогнозований процес, і добре, якщо людина, що має абсолютну владу в країні – розумна, та має певні якості керівника;

- людина, яка очолює абсолютну владу в країні, змушена, під тиском обставин, робити так багато порушень законів, моралі, а, іноді, і просто злочинів, що вона не може добровільно відмовитися від влади. Цього не дозволяє зробити також і оточення, сформоване такою особою. Справедливо кажуть, що єдине, чого не придумало людство, так це те, як потім відбирати владу в такого вождя, або партії;

- тоталітарна система пригнічує приватну ініціативу і, відповідно, стримує розвиток продуктивних сил країни, що особливо помітно в умовах глобалізації та вільного ринку;

- в сучасних умовах світ осуджує тоталітарну систему влади і вікористає будь який привід для введення військ в таку країну для боротьби з диктатором. Або закриє очі при введенні військ агресивними сусідами.

Проте більшість країн пройшла цей шлях перш, ніж будувати демократію. Українці в цьому плані запізнилися, а коли прийшов час будувати державу – поставили на перший план демократію (як воза – поперед коня). Так, створення тоталітарної держави українців уже малоперспективне. Але ж тоді потрібно створювати державу, яка б вирішувала болючі питання українців і, водночас була демократичною. Тобто, потрібно свідомо створювати свою національну державу (яка б захищала українське етнічне середовище, в якому нові покоління українців відтворювалися б вічно), а не пливти за течією, орієнтуючись на те, хто, і що, і з якою метою нам підкаже. Хтось же підказав нашим політикам у часи, коли українці тільки почали будувати свою державу, ліквідувати графу «національність» у паспорті, дати виборче право будь-якому чужинцеві, який побажає жити на нашій землі і офіційно прочислиться мешканцем України 4

роки. А виборче право людей, що порушили закони країни і відбувають покарання, та виборче право військовослужбовців, а також громадян, які знаходяться на повному утриманні держави, залишилося нам ще з часів військового комунізму, коли результати виборів залежали не від виборців, а від тих, хто підраховує голоси. Це зроблено виключно для того, щоб «переплюнути» найбільш демократичну країну – США щодо демократизму! Це в той час, коли будь-який іммігрант у США не може одержати виборче право, не пройшовши встановлений законом процес натуралізації, не вивчивши мови. Іммігрант не має права стати президентом США. Це право можуть одержати лише його діти, якщо вони народилися в США (тобто, від народження пройдуть процес натуралізації, асиміляції і з дитинства будуть відчувати себе громадянами уже своєї країни). Чи знають наші політики, що «найдемократичнішу» державу створювали і вдосконалювали (мали виборче право) з 1787 року лише білі чоловіки, які мали у власності нерухоме майно? І тільки вдосконалена, випробувана в житті, стабільна і стійка держава дозволила собі надати виборче право жінкам (1920 р), американцям неєвропейського походження та знизити віковий ценз з 21 до 18 років(1960 р.).

Однією з ознак демократії є вільні і справедливі вибори, але не всезагальні! Лише в країнах декларативної демократії, де немає справедливого правосуддя, де «закон – як дишло...», де немає рівності перед законом, де влада майже не залежить від волі виборців, проголошується всезагальне виборче право навіть для в'язнів та бездомних – бо лише цим можна хизуватися перед світом про свою демократичність.

Там, де відсутні умови вдосконалення державних структур, де свідомо не створюється більш досконала держава, там створюється будь-яка. Але сьогоднішній світ з його конкуренцією в усіх сферах життя не дає перспектив існуванню «будь-якій» (тобто, слабкій) державі. Сьогодні держава має перспективу лише тоді, коли вона виконує згадані вище функції держави і водночас створює кращі, ніж у сусідів умови для розвитку продуктивних сил.

Одним з найважливіших питань в державотворчому процесі є питання про владу: хто здійснює диктат у країні (хто здійснює політичну владу в країні або в чиїх руках влада)? Можна лише з сумом констатувати: влада в Україні не належить українцям. Проблеми української мови, культури, питання

національної економіки та життєвий рівень населення нашої «національній еліті» або чужі, або байдужі.

Про те, як можна змінити, або захопити політичну владу в країні, можна вчитати у відомого класика – вождя світового пролетаріату. В демократичній державі мусить існувати лише один шлях – вибори. Але якщо навіть владу захоплять найбільші власники грошей, дрібні торговці, казнокради, або як у нас – розкрадачі державного майна, то питання побудови демократичної держави залишиться актуальним. Людство винайшло демократичну за змістом державу, як апарат для здійснення диктатури класів, що прийшли до влади, як спосіб самооновлення керівництва держави, як спосіб законного недопущення до влади явних ворогів тих сил, що здійснюють диктатуру, як форму впливу найширших народних мас на політичні події в країні. Історичний досвід показує, що для будівництва досконалої, демократичної держави недостатньо лише захопити політичну владу в країні. Для побудови демократичної держави потрібно згуртувати націю спільною метою та забезпечити найширші політичні свободи політично пануючим класам. Але парадокс в тому, що розкрадачі державного майна, в принципі, не можуть об'єднати націю, не кажучи вже про те, що забезпечувати найширші політичні свободи розкрадачам державного майна – аморально.

Демократична форма державної влади опирається на один з головних постулатів, що джерелом влади є народ. Але перш ніж назвати демократію народовладдям, потрібно зрозуміти значення слова **народ**. Це слово має кілька значень. Тут нас цікавить насамперед, політичне значення цього слова.

Згадаймо трохи історії. В ім'я іспанського *народу* добровольці з усього світу йшли на смерть, захищаючи республіку в Іспанії. Потопивши в крові республіку, Фрэнко запевняв, що все його життя, всі його дії лише за для блага і в ім'я іспанського *народу*. В світі не було жодного деспота, який би не прикривав свої найстрашніші злочини іменем *народу*.

Російські царі були переконані, що волею божою, керують (добре чи погано) російським *народом* і виключно за для його ж блага переслідували неблагонадійних та наповнювали тюрми вільнодумцями. Лютнева революція змела царський трон, поставивши в єдиному пориві з одного боку *народ*, а з іншого – царя та його посіпак. Тимчасовий уряд з повною відповідальністю

взявся за долю *народу*, який за 9 місяців розділився на дві непримиримі частини. І важко сказати, яка частина *народу* була в більшості, коли в 1918-1919 р. генерал Денікін підходив до Москви. В результаті громадянської війни мільйони людей, які були частиною зовсім недавно монолітного *народу* Росії, загинули. Інші – стали емігрантами, контрреволюціонерами, запроданцями, або принишки, змінивши все, що зв'язувало їх з попереднім життям, але всі вони перестали бути *народом*. Єдиним вогненным валом прокотилась Червона Армія аж до кордонів колишньої імперії. Через 10 років цей *народ*, що переміг голод, розруху, блокаду та інтервенцію, поділився на *народ* та непманів і куркулів, а ще через 7 років – на «советский» *народ*, вірний вождю та «ворогів народу».

Португальський *народ* одностайно, як за всіх тоталітарних режимів ще напередодні «революції гвоздик» підтримував, або був лояльним до фашистської партії Салазара, а після революції, буквально на другий день, в єдиному пориві, об'єднавшись навколо бажання створити демократичну країну, являв собою вже зовсім інший португальський *народ*.

Волею Аллаха шах діяв на благо іранського *народу*. Під час ісламської революції, коли армія відмовилася танками душити власний *народ*, по той бік прірви залишився лише шах, його сім'я, та охорона. Але вже через 9 місяців *народом* стали правовірні мусульмани, а всі інші: • босі чи взуті, багаті чи бідні, демократи чи монархісти, праві чи ліві, жінки та чоловіки – всі вони стали злочинцями, підбурювачами, контрреволюціонерами, і взагалі невірними, які підлягали смерті, ув'язненню, покаранню, перевихованню або еміграції.

Так що ж таке *народ*? За Великою Радянською Енциклопедією – «це спільність людей, що змінюється на різних етапах історичного розвитку і включає соціальні верстви і класи, які за своїм становищем у суспільному виробництві визначають прогресивний розвиток суспільства, це насамперед трудящі, творці матеріальних і духовних цінностей». А хіба не трудящі ішли в смертельну атаку із словами «Хай живе Сталін!». А хіба не трудящі, серед інших, підтримали Гітлера, який обіцяв розвиток і процвітання німецькій нації? А хіба не творці матеріальних благ боготворили Хомейні і чи визначило це прогресивний розвиток іранського суспільства? Чому ж кожен політик, кожен уряд, кожна політична організація вважає своїм святим обов'язком діяти від імені *народу*? Що розуміють вони

під цим багатоликим словом *народ*?

Можна було б залишити це питання для філософської схоластики, якби воно не було ключем до розуміння законів розвитку суспільства. Без визначення політичного значення слова *народ* не можна правильно трактувати слова демократія і воля – ті ідеали, за які боролось людське суспільство відколи себе пам'ятає і буде боротися, доки існує. І якби під словом *народ* розуміли творців матеріальних благ, то не народилося б і самого слова демократія. Слово демократія і політичне значення слова народ утвердилося в класовому суспільстві в рабовласницьких республіках Еллади. Але ніколи не потрібно забувати, що політичну владу в античних республіках здійснювали чоловіки-рабовласники. Це була перш за все жорстока диктатура рабовласників, яка здійснювала свою політичну владу у вигляді демократичної рабовласницької республіки і для якої раби ніколи не були ні народом, ні, тим більше, громадянами і, навіть, не завжди людьми.

Повчальним прикладом була Південно-Африканська Республіка (ПАР). Політичну владу в країні здійснювали білі поселенці. Це теж була жорстока диктатура білих поселенців, що здійснювали свій диктат у формі буржуазної демократичної республіки. А чорне тубільне населення не вважалося ними за народ, а лише за населення сусідніх бантустанів. Можна і треба осуджувати тих, хто встановив жорстоку диктатуру білих поселенців, але не демократичні принципи, що їх взяли на озброєння расисти. Бо в даному випадку народ – це білі підприємці і вони, фактично, були джерелом влади.

З цього випливає, що *народ* – це ті класи суспільства, які здійснюють політичну владу в країні, супутні та лояльні їм класи та соціальні верстви населення. Тобто все населення, крім тих, які готові виступити проти політично пануючих класів збройно, або з актами громадської непокори[8]. Тому, будь-які партії в країні, що визнають і керуються в своїх діях Конституцією цієї країни, не дивлячись на різноманітність питань і поглядів, фактично виступають від імені одного і того ж *народу*. І лише у випадках двовладдя, коли за спиною вождів партій стоять сили, які не визнають діючої конституції і готові на збройне протистояння або громадську непокору, – ці вожді, виступаючи від імені народу, мають на увазі вже зовсім інший *народ*. Саме тому, гасло «Влада народу!» (якщо перед словом «народ» не стоїть

прикметник, що означає етнічну приналежність), з яким більшовики захопили владу в 1917 році є чистої води демагогія, на яку купилися мільйони людей колишньої Російської імперії.

Є цікавий міжнародний досвід. Передові, розвинуті, з великим досвідом демократії, країни, надаючи своїм колишнім колоніям державну незалежність, залишали їм сформований державний апарат, світоглядне розуміння основ демократії, конституцію та сприяли їм у проведенні виборів і т.д. Але в значній частині випадків це не спрацьовує. Як тільки колоніальні війська залишають країну, там розпочинається громадянська війна. Так єдина британська колонія шляхом збройних конфліктів розділилася на Індію і Пакистан. Про це ж свідчать і багаторічні війни у французьких колоніях Африки, або постійна загроза громадянської війни в Афганістані та Іраку. І тоді в «західних демократів» народжується пояснення, що не можна демократію імпортувати з іншої країни, якщо народ цієї країни ще не дозрів до демократії. Що демократія – благо народу тільки тоді, коли вона відповідає політичній культурі й образу життя людей, має необхідні економічні та соціальні передумови. В іншому випадку – вона перероджується в охлократію – владу натовпу й приводить до хаосу і анархії. Пояснюють, не пояснюючи, що колоніальні війська, покидаючи країну, залишають там колоніальні порядки, кордони, нав'язані колонізаторами, покоління людей, що виростили на прислужуванні колонізаторам, та колоніальну церкву.

І якщо сьогодні «західні демократи» учать нас як будувати демократичну країну: що це народовладдя, що потрібно відмінити смертну кару, що порнографія це теж свобода слова, що розмова з колонізатором або рабовласником це і є плюралізм думок, то вони, мабуть помиляються свідомо. Або забули, що перш ніж король Англії підписав Велику хартію вольностей, баронам довелося зібрати військо і змусити короля це зробити. Мабуть вони забули, що перш ніж досягти традиційної англійської демократії, англійцям спочатку довелося відрубати голову Карлу I та повісити Кромвеля. Мабуть, вони забули, чому французам прийшлося встановлювати п'яту по рахунку республіку! Мабуть вони забули, що перш ніж Конституція США стала символом американського способу життя, спочатку була визвольна війна (1775-1783 років), а потім перемога у Громадянській війні (1861-1865 років)!

Для них питання національного суверенітету вирішено так

давно, що вже й забулося. Чи міг хтось ставити під сумнів суверенітет Англії в ті часи, коли формувався демократичний устрій держави? Звичайно ні! Класичний перехід від тоталітарного режиму до демократії, або національно-визвольна революція здійснювалися шляхом громадянської війни, або захоплення політичної влади силою. В результаті таких подій політичні противники зникають з політичної арени країни і народ країни на певний час стає «згуртованим». Вороги знищені, вигнані, відбувають покарання, або покаялися.... Такий «згуртований народ» на одному диханні приймає нову конституцію, або нові політичні сили нав'язують її силою. Але при такій «згуртованості» навіть не виникає питання, що хтось може бути проти основ держави, її суверенітету та демократичних (чи монархічних, в залежності від того, хто перемагає) устоїв. Після такої «згуртованості», при мудрих законах політично пануючим силам і надалі вдається зберігати народ «згуртованим». Мова йде не про ту «згуртованість», яка виховується в тоталітарному режимі, коли люди своїми тілами прикривають палаци вождя від бомбардування (як було в Іраку), а про ту «згуртованість», з якою більшість громадян США вшановує прапор своєї країни, зустрічаючи новий день.

Тобто, громадянська, або визвольна війна вирішує основні питання нації остаточно і безповоротно. І переможці закріплюють це рішення в новій конституції на вікі. Українці, на жаль, цього не зробили. Завоювання громадянської, чи визвольної війни не є предметом переголосовування в парламенті. А вже потім, як було у Британії: демократичним шляхом вирішують, приватизувати шахти, чи націоналізувати, в залежності від того, що буде прибутковіше. Або в США. Завоювали незалежність. Ну чого б як класичним демократам не сісти, та й голосуванням не ліквідувати рабство? Так ні ж, треба було влаштовувати громадянську війну. І лише тоді, коли є повна гарантія непорушності завойованих досягнень, сьогоднішні демократи, які вже забули, як це було, нав'язують світу своє уявлення про свободу та права людини, про права геїв і не традиціоналістів. І це лише тому, що основні завоювання, настільки надійно захищені Законом, що в країні вже навіть не народжуються люди, які б могли, наприклад, присвятити своє життя поверненню США під англійську корону, або узаконити рабську працю.

Демократія – це перш за все закон. Населення об'єднане певною, важливою для них ідеєю (наприклад: боротьбою проти

рабства, визволення з під чужоземного ярма, утвердження власної національної держави, мови, релігії тощо, а це важливі питання, які рідко коли в минулому вирішувалися мирним шляхом!), стає громадянами в процесі боротьби за свою ідею, державу, права та політичні свободи, як кажуть – на барикадах! Перемігши, законодавчо закріплюють свою перемогу навіки. Вони забезпечують повну свободу представникам «нового» народу. Іноді, лише обмежуючи їхні поступки чітко вказаними в законі нормами. Звідси і вислів для визначення демократії: дозволено все, що не заборонене законом. І звідси мало зрозумілий для мешканців колишнього Радянського Союзу парадокс: люди можуть вийти, чи роздягнутися повністю на вулиці і їм нічого за це не буде. Бо в законі це не передбачено. Воля! Але це воля для переможців по тих непринципових питаннях, які не вплинуть на закріплену навіки перемогу. Хай хто спробує у США обернути іншу людину у рабство, або хоч агітувати за повернення під англійську корону! Він обов'язково сидітиме у в'язниці! Демократія – це свобода для переможців, вкладає в норми закону. А якщо в країні після суцільного беззаконня шляхом поступових реформ встановлюється демократія, то ще потрібно багато років, щоб населення відчуло себе громадянами, щоб навчилося шанувати закон, добровільно стати законослухняними та активними в громадському та політичному житті країни. А цим користуються вороги. Перемога у громадянській війні була природним шляхом досягнення конституційної більшості в парламенті. Це не агітація за громадянську війну. Це лише засторога, що ті діячі, які допускають до громадянства, до надання політичних прав і свобод явним ворогам державного суверенітету України, відкривають зелене світло двовладдю і, відповідно, до умов виникнення громадянської війни.

Так, демократія теж має свої недоліки:

- вона галаслива. Особливо під час виборів;
- процес ухвалення рішень може бути безладний, виснажливий і забирати багато часу. Недаремно римляни на період війни доручали владу диктаторам. А в Новгороді віче так довго дискутувало питання оборони міста, аж поки війська Івана Грозного не з'явилися перед міськими воротами;
- демократичні країни часто бувають нестійкі і розвалюються або від внутрішніх чвар, або від агресивних сусідів;

- часто відбувається втрата демократії на виборах, коли в результаті цілком демократичних виборів до влади приходять диктатор.

Це правда, коли кажуть, що «демократія не ідеальна система організації влади, але кращої ще ніхто не придумав». Правда, але не вся. Ті, хто так говорить, забувають сказати, що в країні, яку роздирають внутрішні непримиренні конфлікти – демократія не лише небажана, а й шкідлива. Шкідлива тому, що вона сприяє конфліктуючим силам швидше підготуватися до громадянської війни. Так у царській Росії (тюрмі народів – за висловом Леніна) внутрішні конфлікти стримувалися самодержавством. Досить було кілька місяців після демократичної революції (лютий, 1917 р), щоб країна прийшла до громадянської війни. Аналогічно в Югославії, Іраку, та в інших країнах. Період демократії (Єльцина) теж поставив Росію на межу громадянської війни. Тому, можна сподіватись, що Росія в подальшому добровільно демократизуватись не буде, а буде користуватися декларативною демократією – їм так зручніше.

Ідейна згуртованість нації має передувати будівництву демократії. Інакше, конфліктуючі сили використовують умови демократії для підготовки до захоплення влади силою, або до громадянської війни. В умовах так званої демократії, колоніальна церква має можливість створювати арсенали і не допускати туди державних інспекторів, прикриваючись афоризмом, що церква відділена від держави, а політики можуть вести активну політичну пропаганду проти держави, посиляючись на депутатську недоторканність, або «права человека», та створювати напіввійськові формування, здійснювати їх вишкіл і т.д.

Україна, як держава – постала! Ми уникли громадянської війни. Колоніальну адміністрацію не вішали, колонізатори не тікали в одній білизні, носіїв колоніального режиму не виловлювали, як це було після революції 1917 року. Все це повинно було б спрацювати на позитив українського народу, але носіям колоніального режиму це не додало скромності. І сьогодні терпеливі українці з сумнівом придивляються: чи ця влада буде вільною і незалежною від українців державу, чи повільно відновлює її колоніальний статус? І якщо влада не хоче в майбутньому громадянської війни, то потрібно ж хоча б мінімальне законодавче забезпечення, щоб кількість ворогів Суверенітету України в Україні не множилось. В античних республіках стародавнього світу робили це просто і ефективно:

Виводили за межі міста і казали: «Ти зневажаєш наші закони і не шануєш наші звичаї – покинь нас!».

Ніхто не закликає виявляти хто, і що робив і чим дихав до революції, до війни, до проголошення незалежності. Але особи, які сьогодні не визнають Конституцію і, відповідно, суверенітет і незалежність української держави – є її ворогами. Тому дивною здається наша демократія, яка об'єднує в залі Верховної Ради, як овець і вовків в одній огорожі, тих, хто хоче будувати нову, незалежну, промислово розвинуту, українську державу, і тих, хто відкрито вважає проголошення Української держави непорозумінням, тимчасовим проектом, виступає проти і робить все, щоб ця держава розвалилася. І ті сили, що здійснюють сьогодні політичну владу в країні, дуже швидко пожнуть плоди своєї діяльності, якщо дозволяють собі позбавляти політичних свобод і перешкоджати волевиявленню людей, які шанують Конституцію, а явним ворогам держави гарантують свободу. **Бо політичний плюралізм – це вся різноманітність поглядів на всі найскладніші питання держави в межах Конституції, а не «grimucha суміш» інтересів колонізаторів, рабовласників, феодалів та претендентів на «батька народу» – з одного боку з інтересами українського народу – з іншого. Вони просто не сумісні. Демократія і плюралізм – це лише тоді, коли всі сторони (політичні супротивники) демократичного суспільства мають спільні зобов'язання щодо його основних цінностей: незалежність і суверенітет України, єдина українська державна мова та політичні свободи. Лише при такій умові опозиція в парламенті конструктивна. В іншому випадку опозиція деструктивна і веде до виникнення двовладдя в країні.**

Трактування демократії, як вседозволеності, а плюралізму, як право ворогів держави проводити свою політичну діяльність визначило і позицію президентів: рівні можливості колишнім поневоленим і поневолювачам, тобто політика «і вашим, і нашим»! Не потрібно багато мудрості, щоб спрогнозувати, що українці, мова, культура, звичаї яких століттями пригнічувалися, заборонялися, знищувалися, в результаті будуть у програвші.

Марно сподіватися, що прийде колись дуже хороший президент і покращить нам державу. Ні! Кожен президент прагнутиме підпорядкувати собі, наскільки зможе, уряд та всі інші гілки влади і

продовжити термін своєї влади, щоб згуртовані ним чиновники могли безтурботно продовжувати свою справу. Бо існує загальне правило: спочатку приймають суворі, чіткі і прозорі правила гри, а потім уже грають у футбол. І якщо ми бачимо, що держава у нас якась не така, що розкрадаються національні багатства, що захищаються зовсім не національні інтереси, а чийсь інші, то це не президент винен, а ті, хто приймав такі закони, які дозволяють все це робити відкрито, чи таємно, але безкарно.

Демократія – загальнолюдська цінність. На її сторожі мають стояти громадяни. Суть демократичного процесу полягає в добровільній участі громадян у житті своєї громади і своєї держави. Без такої широкої, послідовної участі громадян демократична держава починає занепадати і перетворюється в заповідник окремих привілейованих груп і організацій – олігархію.

Демократію, як і всяку хорошу справу можна довести до абсурду. З чого все почалося? Перший президент незалежної України зібрав партійну номенклатуру і сказав приблизно так: «При соціалізмі ми всі були рівними. А тепер у нас будуть багаті і бідні. Ось ви і будете багатими!» Згуртована президентом номенклатура заходилася формулювати закони України. Ці закони були спеціально сформульовані так, щоб номенклатура змогла легко прихопити, або віддати за хабарі, державне майно. Несправедливий розподіл державного майна за участю державних інституцій дав поштовх до небаченого досі зростання рівня корупції. І коли справа дійшла вже до того, що, на сором усього світу, одна група олігархів почала перекуповувати депутатів в іншій групі, то звинуватили в цьому мажоритарну систему виборів. Не пояснюючи, що в законі про вибори вже була закладена профанація демократії: депутат має можливість підкупити виборців обіцянками, чи матеріально, а виборці не мають можливості відкликати свого депутата, тобто він стає недоторканим і непідзвітним ні виборцям, ні партії, яка його підтримувала.

Точно так же з пропорційною системою. Як тільки перейшли на пропорційну систему виборів, то зразу ж підняли бар'єри на шляху створення партій, і тепер громадяни не можуть просто так об'єднатися в партію за політичними поглядами. Вимоги настільки високі, що створювати, зареєструвати і утримувати партії тепер можуть лише олігархи. Сьогодні в Україні майже немає ідеологічних партій. Більше півтори сотні партій, які не займаються політичною

діяльністю, є власністю олігархів, відомих політиків, та просто новоспечених мільйонерів, яким, для успішної діяльності потрібно дійти до влади. В результаті виявилось, що депутатські місця продаються в кабінетах лідерів партій. Тепер, як вихід, нам пропонують змішану систему із двох, уже випробуваних на практиці виборчих систем. Пропонують, як ефективний метод, не роз'яснюючи, що партії, на відміну від громадських організацій є структурним елементом держави. На них покладаються функції політичної освіти громадян, політичної структуризації суспільства, пошук та генерацію ідей, що спрямовують шляхи розвитку суспільства, мобілізацію політично активних громадян, підбір кадрів майбутніх політиків та їх вишкіл. Тому дивним є відсутність державного нагляду за дотриманням норм діяльності політичних партій. Адже в усьому демократичному світі висування і обговорення кандидатів в депутати проходить знизу, починаючи з міських, селищних, районних і т.д. партійних зборів і конференцій, де у відкритих диспутах в умовах конкуренції викристалізовується еліта партій, яка виборює собі можливість бути затвердженими на з'їзді і представляти інтереси партії, та пропагувати її ідеї своєю участю у виборах. В нас же більшість партій не працює, іноді створюючи видимість діяльності, а їх лідери лише спритно вичікують, який блок перемагає, щоб вчасно примкнути до переможця, виторгувавши «власникові» партії одно, чи кілька місць у Верховній Раді. Більше того, в такі партії свідомо не допускаються (або витісняються з них) політично активні громадяни, інтелект та організаційні здібності яких вищі за здібності власника партії.

В умовах, коли в країні діють такі вироджені політичні партії, найвищим завданням яких є не пошук шляхів розвитку та досягнення успіхів і благополуччя нації та держави, а прихід до влади будь-якою ціною, партократія – це майже те ж саме, що й олігархія: правління невеликої групи осіб, які прагнуть задоволення власних потреб, незважаючи на країну і решту громадян.

Сили, що здійснюють політичну владу в країні – це інтернаціональна, що складається з денаціоналізованих елементів, (для яких найсвятіше у світі, це гроші) олігархія. Ця олігархія виросла із суміші партійної номенклатури з криміналізованими елементами в процесі розграбування державної власності (і для якої національні цінності українців – на далеко не першому плані), згідно законів розвитку і норм демократичного суспільства робить

все для того, щоб назавжди закріпити владу за олігархами. І демократична держава передбачає для цього можливості. Для цього спеціально існує механізм цензів: ценз осілості, віковий ценз, освітній ценз, майновий ценз і т. д. Але «сором'язливість» олігархів не дозволяє їм сформулювати майновий ценз приблизно в такому вигляді: «Виборче право мають лише особи зі статками десять мільйонів гривень і більше». Та й виглядатиме це ніби не дуже популярно. Тому досягнуто це обхідними шляхами (це бар'єри на шляху організації політичних партій, та збільшення розміру грошової застави кандидатами в депутати та президенти). Якщо до цього згадати ще створене ними законодавство, згідно якого люди, які мають великі прибутки (більше 13035 грн. за місяць, при розмірі мінімальної зарплати 869 грн.) не тільки звільняються від сплати податків, а ще й, навпаки, їм пенсії будуть виплачуватися за рахунок найбільш бідної частини населення, бо багаті вносять свій вклад у формування Пенсійного фонду лише на рівні бідних. Тому на практиці виборче право звучить так: «Голосувати мають право всі, а бути обраними мають можливість лише багаті». А це підриває віру в справедливість в більшості виборців.

Розчарування в політиках, зневіра до влади породжує несприйняття і демократії. Так політолог О. Саліженко [4], висловлюючи ці настрої, пише: *«Українська демократія, як і демократія загалом – це тотальна фікція, ілюзія, видумка, створена теоретиками для мас. Як з теоретичної, так і з практичної точки зору демократія не можлива в принципі. Це інша інтерпретація морівської утопії, яку так само не можливо реалізувати в житті. Теоретично демократію спростовує "Залізний закон олігархії", сформульований німецьким соціологом Робертом Міхельсом, а практично – безпосередні реалії суспільного життя. В суспільствах з так званою демократичною формою правління існує лиш певний діапазон політичних та соціальних свобод індивіда, але не практичне втілення громадянами принципів демократії стосовно впливу на владу та управління нею. Теоретичні обіцянки громадянам стосовно участі в управлінні державними процесами діють тільки в теорії – на сторінках підручників з основ права для учнів 10-11 класів. Влада і політика – це інтереси бізнесу, великих грошей, впливів та цинічної самореалізації окремих індивідів. Влада і політика в Україні – це крайня форма цих рис, а демократія про яку не перестають говорити українські політики, це звичайна*

олігархія, яка прикривається демократичними принципами та окрім грошей ні до чого не прагне.»

Так, згоджуючись з автором, що влада в Україні олігархічна, не можна згодитися що демократії взагалі не існує. Просто більшість населення України, довірившись політикам, сприйняло демократію під аплодисменти не запитуючи себе: а кому ж буде належати влада в Україні при демократії? Народу? Не потрібно тішити себе надією, що якби право обирати, та можливість бути обраним до влади належала б ста відсоткам дорослого населення України (та ще й при відсутності згуртованості!), то результати були б кращими. Це було б те, що зветься охлократією, коли натовп «стягував би за штани» кожного, кому пощастило хоч на щабель піднятися над цим натовпом.

Ті, хто узурпував владу в країні, підмінили зміст ст.5 Конституції («Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ») розшифровкою, даною в преамбулі Конституції: «Український народ - громадяни України всіх національностей». Вони виписали законами чіткі функції і взаємодію глави держави та трьох гілок влади: законодавчої, виконавчої та судової. А носія суверенітету і єдине джерело влади – народ лише згадали в ст. 5 Конституції. Окреслюють же його, фактично, лише в Законі про вибори, який різні групи олігархів змінюють в будь-який час, залежно від ситуації, головним чином, перед кожними наступними виборами. Це і дає можливість підмінити суверена (Український народ) тими групами олігархів, які здатні нав'язати остаточний варіант Закону про вибори.

Є можливість учитися на чужих помилках. Історія дає нам такий досвід. Демократія рабовласників Греції та Риму, демократія феодалів Речі Посполитої, демократія расистів у ПАР, демократія власників-підприємців у США, демократія громадян жидівської національності в Ізраїлі і т. д. В 1971 році утворилася країна, яка і сьогодні є однією з успішних країн. Це Об'єднані Арабські Емірати. Вища рада складається з семи спадкових монархів окремих еміратів, яка обирає із свого кола президента. Президент призначає голову уряду, а Вища рада його затверджує. Уряд готує законопроекти, а Федеральна національна рада їх розглядає, вносить поправки, або ветоє, президент приймає закони та має право відмінити вето. Лише місцеве населення (а їх біля 25% населення країни), є громадянами і вони обирають Федеральну

національну раду, яка, проте, не має права законодавчої ініціативи. Країна процвітає, а населення задоволене владою, ...навіть іммігранти. І хоча формально це федерація конституційних монархій – фактично це демократія монархів. Сім монархів не стали вбивати один одного, щоб стати президентом. Вони прийняли правила гри – демократію.

Безперечно, відсоток тих, хто здійснює владу в країні (тих, які мають право обирати та реальну можливість бути обраними), це теж один з показників «демократичності»: від семи монархів у ОАЕ до всіх дорослих власників нерухомого майна у США. Оскільки різні групи населення мають різні інтереси, то збільшення відсотків приводить до зменшення стабільності держави. Але, якщо спільнота попередньо згуртована (перемогою у громадянській, або визвольній війні, спільною релігією, спільною мрією про свою національну державу і т. ін.), то цей відсоток може бути досить високим. Надання ж однакових прав здійснювати політичну владу в країні конфліктуючим групам (рабам і рабовласникам, колонізаторам і тубільному населенню, добродіям громадянам і грабіжникам ...) в демократичній країні – це прямий шлях до прискорення громадянської війни.

Установчі Збори мали б передувати створенню законодавчого органу, щоб авторитетні люди, які користуються довірою народу, окреслили контингент тих, хто буде здійснювати політичну владу в країні та сформувавши правила гри для наступних депутатів і посадових осіб. Верховна Рада незалежної України «виросла» з Верховної Ради Радянської України. Тому більшість депутатів не підтримала ідею Установчих зборів, підсвідомо відчуваючи, що ця більшість не впишеться в критерії відбору і рамки поведінки, якби їх формувати не під конкретних осіб.

А тепер виявилось, що реальні сьогоденні депутати не в змозі поставити самі ж себе в жорсткі рамки доцільності з державницького погляду. І це природно, бо на першому плані депутата свої власні інтереси, які при відсутності обмежувальних рамок – безмежні, аж до феодальних привілеїв!

Це Установчі Збори мали б направити звичайне, вічне прагнення і ділову енергію людей здобувати гроші, славу, кар'єру, багатство, одночасно будуючи державу, а не руйнуючи її. Це завдання Установчих Зборів і політично активних громадян зробити так, щоб до влади приходили наймудріші, найчесніші,

найсправедливіші. Тільки жорсткі правила гри та досконалі критерії оцінки можуть створити умови за яких до влади будуть приходити сміливі, але не нахаби, мудрі, але не демагоги і т. д. Правила гри мають бути розраховані не на абсолютно чесну людину, якої в природі може й не існує (а якщо й існує, то така людина не буде брати участі в змаганні за владу). Правила гри мають бути розраховані на звичайних людей, де лише гласність, прозорість влади, осуд громадян і невідворотність відповідальності утримує потенційного казнокрада чи хабарника від скоєння злочину.

На жаль, створювати Установчі збори вже пізно. Вони створюються на хвилі народного піднесення, коли народ згуртований і довіряє своїм вождям. Сьогоднішні члени Установчих зборів по своїй продажності вже нічим не відрізнялися б від сьогоднішніх депутатів.

Події 2004 року («Помаранчева революція») не були революцією. Але вони дали результат, який дає справжня революція: дехто відмовився від влади, хтось утік за кордон, дехто покався, той принишк в очікуванні наступних подій, а той засвідчив свою лояльність. Обиватель відчув себе громадянином, а українці – народом, нацією! І цей народ на radoщах вручив усю повноту влади новому президентові, який з усіх обіцянок періоду «Помаранчевої революції» виконав лише обіцянку, дану попередньому президентові – не притягувати того до кримінальної відповідальності. В зв'язку з цим, варто було б перейняти досвід наших предків, які обирали своїх князів на рік і не поспішали по закінченні строку, так як ми, призначати трьох кухарок довічно, а спочатку судили його «по ділах його»:

*«А збиратися на нього і судити будь-кого із старшин годилося
вночі...»*

І так правила наші отці.

Всяк міг слово сказати – і те було благом.» (ВК, 36)

*«... а князі окремі і всякі після князювання
ставали на вічі простими мужами.» (ВК, 376)*

Після «революції» ми отримали нагоду вільно критикувати владу, але не отримали механізму, як по-справжньому впливати на неї. Варто також подумати, хто більше винен в поразці «Помаранчевої революції»: Президент, що не виконав обіцянок і не виправдав надій повсталого народу, чи занадто довірливий народ,

який вручивши всю повноту влади Президентові, пішов займатися домашніми справами? Пішов, навіть не запитавши, а які ж сили, віднині, будуть здійснювати владу, скориставшись відвойованою демократією та громадянськими свободами?

І те, що українці сьогодні, напередодні виборів, не вірять нікому, – це вже добре. Залишилось ще сказати про це впевнено, голосно, з гідністю і закріпити цю зневіру суворими, але справедливими законами, перед якими будуть рівними всі громадяни від селянина до президента. Тому, що до всіх посадових осіб починаючи з президента, потрібно відноситися з такою ж довірою, як до найманих виконавців, яким потрібно платити за добре виконану роботу, виганяти за погано зроблену роботу, або садити у в'язницю за будь-яку спробу привласнити державне майно, чи нанести збитки державі. Тоді посадові особи будуть грати як футболісти (котрі хочуть одержати золоті медалі), або сидіти вдома і писати спогади, якщо не вміють ефективно працювати. Нове покоління людей, яке виросте при таких законах, буде відчувати себе громадянами, буде готове захищати ці закони і демократичний устрій держави ціною власного життя.

А такі закиди, що «... а, в нас народ такий...» не за адресою. Бо народ від природи мудрий. В умовах національного поневолення і жорстокого тоталітарного режиму мабуть єдиним оптимальним типом поведінки, щоб вижити як народ, був тип поведінки: «... моя хата з краю, я нічого не знаю...». Але як тільки з'являлась надія, що боротьба не буде даремною, то знаходились патріоти, які свідомо йшли на смерть, як це було під Берестечком чи Крутами.

Українцям час бити на сполох. З паспортів вилучена графа про національність. В свідоцтва про народження вже не вписують національність. Студентів налаштовують, головним чином, на престижну роботу за кордоном. Пенсіонери вже не впливають на хід подій. Залишилося випхнути за кордон на заробітки ще якусь частину дорослого населення, а на їх місце вже відкриті двері для бездомних та безробітних (і, відповідно, безправних!) усього світу і рай олігархам в Україні забезпечений. **Але ж існує визнане, природне, спадкове право етнічних українців володіти своєю землею й усім, що є на ній, в ній і над нею. Таке ж природне право облаштовувати життя на своїй землі за національними традиціями. А все йде до того, що такої національності вже офіційно існувати не буде.**

Українцям немає потреби розпочинати війну, чи готувати революцію. У нас є держава на Богом даній землі. Український народ має всі передумови для побудови демократичної держави, крім політичних. В нас немає єдності. Іде процес протистояння між тубільним населенням, що хотіло б відновити свою гідність та історичну справедливість, і колоністами, що хотіли би вернути Україну в обійми імперії. Ці конфронтаційні сили роздувають і інтенсифікують конфлікти в усіх площинах суспільного життя: релігійні, расові, етнічні, політичні, фінансові та побутові. І це не може закінчитися добром.

Українці мають самоусвідомити, що їх національно визвольні змагання завершаться успішно лише тоді, коли їх завоювання будуть закріплені законодавчо. **Для цього потрібно, на основі здійсненого українською нацією права на самовизначення, виділити вже існуючі, положення з діючої Конституції в основну частину: незалежність української держави, її суверенітет на власній території, єдину державну українську мову (ст.1, ст. 2, ст. 3, ст. 4, ст.5, ст.8, ст.10, ст.11, ст. 17) – як безсумнівне завоювання українського народу. Ця основна частина Конституції має діяти вічно і не може бути змінена. Більше того, при будь-якій спробі змінити ці статті Конституції, кожен громадянин зобов'язаний вийти з протестами на вулиці і перебувати там доти, доки загроза посягань на Конституцію не буде ліквідована.** Всі інші статті Конституції можуть бути змінені в конституційному порядку, і за цю можливість будуть змагатися політики та політичні партії. Тільки це дасть гарантію українському народу на майбутнє. І це не спрямовано проти росіян, чи представників інших націй. Українці завжди лояльно ставилися до них (якщо ті не користувалися нашою гостинністю, щоб «сісти на голову»). Це спрямовано лише проти тих, що мають психологію колонізаторів. Такі зміни в конституції дадуть можливість поставити явних ворогів України за межі закону. І якщо кілька десятків непримиренних колонізаторів покинуть Україну, то це буде мінімальна плата за мирне майбутнє України. Варто проаналізувати чужий досвід, наприклад Мексиканської визвольної революції, в якій мексиканці воювали не просто проти іспанців, а лише проти іспанців, які народилися в Іспанії. Це було зумовлене тим, що приїхавши в Мексику, іспанці проявляли жорстокість до тубільного населення і будь-якими

способами прагнули розбагатіти, а здобувши багатство, відправляли його до своєї етнічної батьківщини в Іспанію. Це нагадує поведінку значної частини наших (інтернаціонального походження) олігархів, тільки в них з'явилися ще й додаткові можливості – уникати податків через офшорні зони.

Об'єднання навколо цих основних положень конституції, згуртує націю, забезпечить українську сутність на майбутнє українській державі, стабільність та спокій у майбутньому. Лише тоді зміна урядів, коаліцій чи партій в результаті виборів не будуть сприйматися населенням як трагедія. Інакше, кожний наступний президент прагне переробити Конституцію під власний світогляд, частина політичних партій відкрито заявляють, що змінять Конституцію, як тільки прийдуть до влади, а з кожними черговими виборами до Верховної Ради світ завмирає в очікуванні: що чекає Україну – громадянська війна, розкол на кілька частин, чи відновлення колоніального режиму?

Від розуміння сутності демократії значною мірою залежать реальні шляхи її здійснення. Головне – усвідомити своє становище і чого ми хочемо. «Єдиномислія подай нам», як казав Великий поет. А усвідомлене суспільством завдання обов'язково знайде шляхи вирішення. Та вони вже й відомі. Їх показав Махатма Ганді. Його продовжила «Помаранчева революція». Але на той час українці лише чітко усвідомили собі чого вони не хочуть. А от що вони хочуть, ще не було усвідомлено суспільством.

Передумовою якісних змін в суспільстві має стати ідейна згуртованість нації (в даному випадку громадян України будь якої національності, що являють собою українську політичну націю), що об'єднається навколо основної частини Конституції. А демократичну країну можна (і треба!) будувати лише з тими, хто визнає цю, основну частину як вічну і непорушну. А вже потім здійснити реформу політичних партій, щоб вони могли виконувати свої природні функції та обмежити контингент виборців. Бо виборче право не повинно належати явним ворогам України (і демократії); воно не повинно належати бездомним і наркоманам; воно не повинно належати особам, які порушили закони України і сидять в в'язниці (а можливо, і тим, що вже відсиділи). Навряд чи доцільно надавати його людям, що знаходяться на повному утриманні держави, в т. ч. військовим і державним службовцям; навряд чи доцільно давати виборче право особам, які не вміють

читати і писати (або не мають загальноприйнятого рівня освіти); навряд чи потрібне воно непрацюючим пенсіонерам після 90 років; і воно обов'язково потрібне, можливо, лише етнічним українцям, бо це лише їх свята справа берегти і вдосконалювати свою державу.

Якщо політично активні громадяни (головним чином платники податків – бо це їх зусиллями утримується держава) усвідомлять себе громадянами України і проявлять свою волю, то тоді й олігархія не так страшна. Бо якщо можна не допускати до виборчого права бездомних і т. ін., то (правда, з меншим успіхом) можна позбавити виборчого права і надзвичайно багатих людей не з метою їх образи, чи приниження, а виключно з метою того, щоб такі особи не мали змоги підлаштовувати державний апарат демократичної держави для своїх власних потреб. Тоді й питання законності набуття надзвичайно великих статків не буде таким складним, як сьогодні.

Такі якісні зміни в державі неможливі без участі громадян, які, усвідомивши, якою вони хочуть бачити Україну, та хто буде здійснювати владу в Україні, як і в 2004 році, відкинувши партійні, релігійні та інші поділи та уподобання, заявлять про свою волю.

Хотілось би, щоб в першу чергу українське козацтво усвідомило своє становище в державі, виробило спільний погляд на те що ми будемо і що ми хочемо будувати, стало консолідуючою силою в досягненні ідейної згуртованості української нації і побудові нашої держави. А побудова власної досконалої національної держави і має стати національною ідеєю українців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білоусько О.А. Україна давня: Євразійський цивілізаційний контекст. Карти, таблиці, ілюстрації: Посібник для вчителя. – Київ: Генеза, 2002. – 272 с.
2. Иордан. О происхождении и деяниях гетов: "Getika" /Е.Ч.Скаржинская (вст.ст., пер., комент.). –2 изд., испр. и доп. – СПб:Алетейя, 1997. –507 с.
3. Крип'якевич І., Дольницький М. Історія України./П.Ісаїв – зредагував доповнив і додав примітки. – Нью-Йорк(США): Вид-тво Шкільної Ради, 1989. – 256 с.

4. Саліженко О. Олігархія по-українськи під назвою "демократія". <http://www.pravda.com.ua/columns/4b3b47b7a57ed/>
5. Стратегикон Маврикия/Изд. подг. В.В.Кучма. Сер. «Византийская библиотека». – СПб.: Алетейя, 2004. –256 с.
6. Шпоть О.С. «Велесова книга» – як фрагмент з історії демократії. – Київ.: ПП«Коронатор», 2006. – 62 с.
7. Шпоть О.С. Перша буржуазна революція на Україні. Спадщина. Альманах українознавства. Самвидав 1988-2000 років, вип. 1-4.– К.: ПП«Коронатор», 2005.
8. Шпоть О.С. Про демократію / Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. – 2010. – № 4. – С. 130–139.
9. Яценко Б. Велесова книга: Легенди. Міти. Думи. Скрижалі буття українського народу. I тис. до н.д. – I тис.н.д. // Індоевропа., 1995, кн. 1-4, – 320 с.

АГОВ, КОЗАКИ, ТО ЩО Ж МИ БУДУЄМО?
(ПРО ДЕМОКРАТІЮ ТА ДЕРЖАВУ)

Науково-популярне видання.

Автор
Шпоть Олексій Сергійович,
кандидат технічних наук

Підписано до друку 14.01.2011 р.
Формат 60x84/16.
Гарнітура Tahoma, Monotype Corsiva
Тираж 200 прим.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи ДК №
2241 від 14.07.2005 р.

Видавець ПП «Коронатор»
м. Київ 02152, а.с. 309
Електронна адреса: shpotj@gmail.com